

מערך שיעור השליחות ביישוב הארץ - מה עושים עם הזכות?

עוגני השיעור

שכבת גיל: כיתה ו'

נושא-על

יישוב הארץ כשליחות מתמשכת של עם ישראל.

רעיון מרכזי

הזכות לארץ ישראל מחייבת שליחות: לבנות, לשמור ולחיות בארץ בדרך ערכית. יישוב הארץ איננו רק מגורים במקום, אלא עשייה מתמשכת שיש בה אחריות ושותפות בבניין החיים בארץ.

נושא

השליחות ביישוב הארץ - מה עושים עם הזכות?

מיומנויות

זיהוי שליחות: הבחנה בין קבלה פסיבית לעשייה מחייבת.

עבודה קבוצתית: שיח, מיון והצדקת בחירות.

יישום ערכי: חיבור בין רעיון ערכי לחיי היום-יום.

ערכים וסוגיות לדיון

שליחות ואחריות: מה נדרש ממי שיש לו זכות?

עשייה ובניין: יישוב הארץ כמעשה מתמשך.

שותפות: תרומתו של כל אדם לבניין הכלל.

כיבוד ערכי המורשת

מורשת של עשייה: הדגשת יישוב הארץ כמצווה וכשליחות לאומית העוברת מדור לדור, תוך טיפוח ערכי

אחריות, עבודה, תרומה ושמירה על המקום.

בין-תחומיות

תנ"ך: יישוב הארץ כשליחות וייעוד.

היסטוריה: בניין הארץ בתקופות שונות.

חינוך ערכי: אחריות, שותפות ותרומה לחברה.

אזרחות: חיים משותפים ותרומה לקהילה.

מטרות השיעור - התלמידים:

- יבינו כי יישוב הארץ הוא שליחות ולא רק מגורים במקום.
- יזהו ממדים שונים של שליחות בחיים בארץ.
- יעמיקו במשמעות מצוות התלויות בארץ.
- ידונו בשאלה האם קדושת הארץ מתבטאת רק במצוות מסוימות או בכלל החיים בארץ?
- יחברו את רעיון השליחות לחייהם האישיים.

מושגי מפתח

- שליחות • יישוב הארץ • קדושת הארץ • מצוות התלויות בארץ • אחריות

אמצעי הוראה

- תבניות קובייה (פרוסה שטוחה)
- דפי "חלון"
- כלי כתיבה וחומרי יצירה
- לוח / מקרן

א. פתיחה - מה עושים עם זכות? (5 דקות)

המורה פותחת בשאלה: אם קיבלנו מתנה גדולה - האם די בעצם קבלתה?

שיח קצר:

- מה ההבדל בין לקבל משהו לבין להיות אחראי עליו?
- האם בית הוא רק מקום שגרים בו, או גם מקום שצריך לבנות?

סיכום ביניים:

הזכות לארץ יוצרת שליחות.

ב. בירור מושגי - מהי שליחות? (5 דקות)

המורה מבהירה:

- שליחות היא תפקיד שמוטל על אדם או על עם.
- יישוב הארץ איננו רק מגורים, אלא חיים שיש בהם אחריות, בניין ומשמעות.

שאלה מונחית:

- אילו תחומי חיים יכולים להיות חלק משליחות בארץ?

ג. פעילות יצירה - חיים של שליחות בארץ (15 דקות)

בשלב זה אין אזכור למצוות התלויות בארץ.

המטרה: שהתלמידים יגלו בעצמם מהם ממדי השליחות.

המורה בוחרת אחת משתי מתודות, או מאפשרת בחירה.

♦ מתודה א': קוביית השליחות

מהלך הפעילות:

- התלמידים עובדים בקבוצות של 3-4
- כל קבוצה מקבלת תבנית קובייה שטוחה.
- התלמידים גוזרים, מקפלים ובונים קובייה.

הנחיה לתלמידים:

על כל פאה של הקובייה סמנו או ציירו תחום חיים שמבטא שליחות בחיים בארץ ישראל.

הכוונה (לא כתובה לתלמידים, רק מוסברת):

בשלב זה התלמידים מתבוננים בחיים בארץ ישראל כשליחות רב־ממדית, באמצעות בניית קוביית שליחות.

מהלך הפעילות

התלמידים עובדים בקבוצות קטנות (3–4 תלמידים).

כל קבוצה מקבלת פריסה של קובייה עם איורים.

המורה מסבירה:

כל פאה בקובייה מייצגת תחום חיים אחר בארץ ישראל. יחד – הן יוצרות תמונה שלמה של שליחות.

משמעות האיורים על פאות הקובייה

המורה עוברת עם הכיתה על האיורים (בעל־פה בלבד):

- ספר קודש פתוח (מרכז הקובייה): התורה כמרכז החיים וכיסוד לשליחות בארץ ישראל.
- רופא / מחשב / עשייה מקצועית: בניית חברה, תרומה דרך עבודה, אחריות לחיי אדם.
- שעון: זמן כמרכיב של שליחות – מחזוריות, סדר, אחריות לאורך זמן.
- שתיל באדמה: קשר לאדמה, בניין הארץ, טיפוח וצמיחה.
- קערת פירות: שפע, הודיה, נתינה וחיבור בין אדם לארץ.
- לחיצת ידיים: ערבות הדדית, עזרה לאחר, בניית קהילה.

משימת הקבוצה

לאחר ההתבוננות, הקבוצות מתבקשות:

1. להרכיב את הקובייה

2. לבחור פאה אחת ולענות:

◦ למה פאה זו חשובה לשליחות בארץ?

3. לענות יחד:

4. למה צריך קובייה עם כמה פאות כדי לתאר שליחות?

שיח מסכם קצר

המורה שואלת:

- מה קורה אם אחת הפאות חסרה?
- האם אפשר לקיים שליחות בארץ רק בתחום אחד?

סיכום:

השליחות ביישוב הארץ אינה דבר אחד, אלא שילוב של תורה, ו

מתודה ב': החלון לארץ

מהלך הפעילות:

- עבודה אישית או בזוגות.
- כל תלמיד מקבל דף עם מסגרת של חלון.

הנחיה לתלמידים:

דמיינו שאתם מביטים דרך חלון אל החיים בארץ ישראל.

ציירו או סמנו מה רואים בארץ שחיים בה כשליחות.

אפשר לראות:

- שדות ופירות
 - אנשים עובדים
 - ידיים נותנות
 - מחזורי זמן
 - חיים של אחריות, בניין והודיה
- אפשר להוסיף משפט קצר: "בחיים בארץ ישראל אני רואה..."

שיח מסכם קצר:

- מה מיוחד בחיים שנראים דרך החלון הזה?
- מה הופך אותם לחיים של שליחות?

ד. מעבר מושגי - חיבור למצוות התלויות בארץ (7 דקות)

המורה שואלת:

האם התורה נתנה לנו כלים מיוחדים לחיים של שליחות בארץ?

המורה מציגה בקצרה:

- תרומות ומעשרות
- שמיטה
- ביכורים

שאלות מונחות:

- לאילו תחומי חיים קשורות המצוות הללו?
- איך הן מתחברות למה שציירתם / בניתם?

דיוק:

מצוות התלויות בארץ מחברות אדמה, אדם, זמן וקדושה.

ה. דיון עומק - הרחבת המבט (8 דקות)

המורה מעלה את השאלה המרכזית:

האם קדושת החיים בארץ ישראל מתבטאת רק במצוות התלויות בארץ או בכל קיום המצוות והחיים בארץ?

שיח מונחה:

- האם מעשה יומיומי בארץ מקבל משמעות אחרת?
- האם החיים בארץ "רגילים" או "מחייבים" יותר?

המורה מסכמת:

מצוות התלויות בארץ הן ביטוי מיוחד לשליחות, אך הן פותחות פתח להבנה רחבה של קדושת החיים בארץ ישראל.

ו. יציאה למעשה - השליחות שלי (5 דקות)

שאלה אישית:

אם החיים בארץ הם שליחות - מה השליחות שלי כחלק מהחיים כאן?

כתיבה קצרה / שיתוף.

סיכום

משפט מסכם: הזכות נתנה לנו מקום, השליחות נותנת משמעות, והחיים בארץ מזמינים אותנו לבחור איך לממש אותה.

החלון שלי

